

Реферат Дика Мартија представљен у Парламентарној скупштини Савета Европе о трговини органима и другим злоделима косовске врхушке шокира не само својим садржајем. Ради се о томе што је још пре две-три године немогуће било замислити да ће се слични подаци чути на тако високом нивоу и да ће се претворити у истрагу. Помало почиње да пуца црно-бели стереотип, према којем су за време косовског конфликта крајем 90-их зли Срби палили по хиљаду и по албанских лешева у пећима рударско-топионичког комбината, а косовски Албанци су се очајно борили за слободу и правду.

Члан Савета Федерације, представник руске делегације Парламентарне скупштине СЕ Николај Шаклеин учествовао је у разматрању реферата Дика Мартија у Стразбуру. По његовим речима, овај документ открива нову слику:

„Чињенице изложене у реферату Дика Мартија дају потпуну основу за извођење брижљиве истраге. Не треба сумњати у објективност и професионализам швајцарског сенатора. Овај реферат се вероватно не допада свима, посебно онима који су неосновано оправдавали сва дејства косовских Албанаца и који сада морају да се увере да нису били у праву. Гарантовати објективност истраге сада је тешко, али ми се надамо да ће различите међународне структуре, између осталог Међународни трибунал за бившу Југославију бити укључени у процес, а да ће земље чланице СЕ објективно одговарати на захтеве истражних органа.“

У целини имиџ власти на Косову претрпео је велику штету, сматра Николај Шаклеин.

„Политичке последице реферата постоје и на данашњи дан. Мислим да ће овај материјал који је припремио Дик Марти бити у свести сваког ко реши да оцењује Балкан и односе земаља овог региона. Сматрам да ће се према ситуацији на Балкану ређе примењивати једнострано прилаз“, закључује руски парламентарцац.

Главни оштећени од реферата Дика Мартија је несумњиво Хашим Тачи. Сада се нагомилавају чињенице које говоре о томе да се косовском премијеру измиче тле под

ногама. Како то? Хајде да погледамо какви су догађаји пратили заседање Парламентарне скупштине СЕ.

Амбасадор САД у Приштини Кристофер Дел изјавио је да у новој косовској влади не треба да буде осуђених или оних против којих је покренута истрага. И мада дипломата Дел није поменуо име Хашима Тачија, Демократска странка Косова, коју предводи премијер, из неког разлога је пожурила да са уверењем изјави да ће он сачувати своју дужност.

Да ли је то подударност или не, али истих дана из руку Тачија испао је један од његових предизборних адута. Ради се о томе да је премијер обећао да ће појединим категоријама грађана повећати плате скоро за 50%, на рачун новог кредита ММФ. Вашингтон, по информацији косовског листа Зери, овом одлуком благо говорећи није био одушевљен, и могуће је да неће издвојити средства. Тако да ће, што је опет вероватно, уместо повећања плата бирачи добити рупу у буџету, пошто Косово у целини зависи од страних дотација.

И, коначно, у време зимског заседања Парламентарне скупштине СЕ, појавио се низ чланака у западним медијима, који откривају нове и до сада непознате странице из делатности Хашима Тачија. Француски криминолог Ксавие Рауфер у интервјуу за Би Би Си каже: „Знали смо да у ОВК постоји група авантуриста који су раније били избацивачи у ноћним клубовима и таксисти, а затим постали милионери и министри. Али то што смо сазнали из реферата Дика Мартија много је страшније“.

Међутим, уверен је Рауфер, актуални косовски премијер је само лице са телевизије и 90-их иза њега су стајале крупније фигуре: у то време Тачи није имао ни тридесет година, а за шефа мафије такве не узимају. Француски експерт истиче да за сада није превише јасно како ће се Тачи искобељати из оптужби.

Европа је спремна да дочека Хашима Тачија и као оптуженог, али све зависи од тога колико озбиљне покровитеље премијер има, каже директор научног центра за проучавање савремене балканске кризе Јелена Гускова. Тешко да се САД налазе међу њима...

„САД морају да се прилагођавају ситуацији. За Вашингтон је главно да Косово добије што је могуће веће признање у свету. Како би се војна база Бондстил осећала мирно, како би у покрајини била настављена трговина оружјем и наркотицима, како би у Европи стално постојало жариште напетости. САД се неће држати конкретно за Хашима Тачија и сложиће се са изменама на политичком Олимпу Косова, мењаће структуру, ићи ће на уступке Србији, само како би већина међународних институција признала самосталност покрајине.“

Сасвим је могуће да започиње нова, вероватно трећа етапа пројекта Косово: прва, „чишћење“, била је завршена средином прошле деценије, када је покрајину напустила већина Срба. Друга етапа – стварање независности – завршава се сада, ипак за мање од месец дана земља ће напунити три године. Трећа етапа би могла да добије назив из стоматологије – белјење. Осмеси на лицу већ другог човека из косовских телевизора.

(Глас Русије)